

KRONIKA

Stanisław Krysiak

Katedra Geografii Fizycznej
Wydział Nauk Geograficznych, Uniwersytet Łódzki

WŁADYSŁAW BALIŃSKI (1943–2013)

Władysław Baliński urodził się 5 września 1943 roku w Mołodecznie (obecnie znajdującym się na terytorium Białorusi), w rodzinie robotniczej. Po repatriacji do kraju w 1946 roku i trzyletnim pobycie w Drawsku Pomorskim, zamieszkał w Gdańsku, gdzie w latach 1949–1960 uczęszczał do szkoły podstawowej i średniej. Studia geograficzne rozpoczął w 1961 roku na Wydziale Biologii

i Nauk o Ziemi w Uniwersytecie Łódzkim. Ukończył je w 1966 roku i rozpoczął pracę w Zakładzie Geografii Fizycznej Regionalnej na stanowisku asystenta.

Zainteresowania naukowe Władysława Balińskiego w początkowym okresie pracy ogniskowały się wokół zagadnień związanych z dynamiką lokalnych i regionalnych warunków klimatycznych, a dotyczyły Tatr i Afryki Północnej. Ten nurt badawczy poszerzony o zagadnienia bioklimatyczne kontynuował w okresie studiów doktoranckich (1969–1972) i bezpośrednio po nich. W rezultacie szczegółowych badań terenowych, prowadzonych metodami meteorologii synoptycznej, przedstawił w dysertacji doktorskiej opracowanie warunków klimatycznych i bioklimatycznych Krynicy. W ramach tego kierunku badawczego przedstawił również poglądy na temat cyrkulacji monsunowej w południowej Azji i próbę regionalizacji klimatycznej świata w aspekcie bioklimatycznym.

Po uzyskaniu stopnia doktora nauk geograficznych w 1972 roku rozpoczął pracę na stanowisku adiunkta. W latach 70. jego zainteresowania naukowe

ewoluowały w kierunku kompleksowych badań epigeosfery wybranych obszarów Polski środkowej dla celów urbanistycznych (okolice Radomia i Łodzi), zoologicznych (rezerwat Puszczy Pilickiej) i kartografii krajobrazowej (Ark. Kraków, sekcje A i B, 1:500 000). W ramach współpracy z archeologami podjął również próbę rekonstrukcji przemian krajobrazu naturalnego w rejonie Inowłódza.

W latach 80. w związku z włączeniem się do szczegółowych geologicznych prac kartograficznych pilotowanych przez Państwowy Instytut Geologiczny na plan pierwszy wysunęły się badania dotyczące rozwoju budowy geologicznej oraz genezy i ewolucji rzeźby. Wynikiem trzydziestoletnich kompleksowych badań, obejmujących zagadnienia geologiczne, geomorfologiczne, hydrogeologiczne, surowcowe i geologiczno-inżynierskie było autorstwo i współautorstwo siedmiu Szczegółowych map geologicznych Polski w skali 1:50 000 (arkusze Żelów, Lutomiersk, Żłoczew, Lututów, Sieradz, Błaszki, Koźminek), opublikowanych w latach 1985–2010.

Dr Władysław Baliński jako nauczyciel akademicki specjalizował się w zakresie geografii fizycznej kompleksowej, wybranych problemów geografii regionalnej świata, geografii regionalnej Polski, kartografii tematycznej oraz teledetekcji. Prowadził wykłady, seminaria, praktyki specjalizacyjne, ćwiczenia terenowe itp. Wypromował kilkadziesiąt prac magisterskich i licencjackich. W uznaniu dla jego wieloletniej, sumiennej pracy na rzecz Uczelni i społeczności akademickiej był uhonorowany „Złotą Odznaką UŁ” (1986), „Złotym Krzyżem Zasługi” (1990), medalem „UŁ w służbie społeczeństwu i nauce” (2001) oraz sześciokrotnie wyróżniany Nagrodami Rektora UŁ za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną.

WYKAZ PUBLIKACJI DR WŁADYSŁAWA BALIŃSKIEGO

1969

Wpływ orografii terenu na kształtowanie się pogody w Tatrach i Zakopanem przy różnych typach cyrkulacji barycznej, „Zeszyty Naukowe UŁ”, Seria II – Nauki Matematyczno-Przyrodnicze, z. 32 – Meteorologia i hydrografia, s. 65–87.

1971

Podział klimatyczny świata w oparciu o wskaźnik komfortu klimatycznego, „Geografia w Szkole”, XXIV, 1 (123), s. 18–21.

Współczesne problemy obszarów suchych i posusznych Północnej Afryki, „Czasopismo Geograficzne”, XLII, 2, s. 137–145.

1973

Układy pogodowe w Krynicy i ich wpływ na człowieka, „Problemy Uzdrowiskowe”, 10 (76), s. 2–208.

1974

Klimat i bioklimat Krynicy Zdroju (ze szczególnym uwzględnieniem zróżnicowania przestrzennego w uzdrowisku), „Problemy Uzdrowiskowe”, 5/6 (83/84), s. 187–275.

1980

Cyrkulacja monsunowa południowej Azji, „Geografia w Szkole”, XXXIII, 1 (168), s. 47–49.

1984

Środowisko geograficzne Inowłódza [w:] *Problemy badawcze średniowiecznego Inowłódza*, Ośrodek badań i dokumentacji zabytków w Łodzi, s. 7–15.

Typologia krajobrazu naturalnego Polski 1:500 000, północna część arkusza Kraków (współautorzy: wieloosobowy zespół pod kierunkiem A. Richlinga) [w:] Starkel L. (red.), *Geografia Polski. Środowisko przyrodnicze*, Wydawnictwo PWN, Warszawa, ss. 670 – załącznik.

1985

Szczegółowa mapa geologiczna Polski 1:50 000. Arkusz Żelów (699), Wydawnictwo Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa (współautor: H. Gawlik).

1986

Objaśnienia do Szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000. Arkusz Żelów (699), Wydawnictwo Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, ss. 65 (współautor: H. Gawlik).

1988

Dolina Pilicy [w:] *Polska na zdjęciach lotniczych i satelitarnych*, Wydawnictwo PWN, s. 220–221.

Wysoczyzna Łaska [w:] *Polska na zdjęciach lotniczych i satelitarnych*, Wydawnictwo PWN, s. 116–117.

1990

Szczegółowa mapa geologiczna Polski 1:50 000. Arkusz Lutomiersk (626), Wydawnictwo Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa.

1992

Geneza i ewolucja przewodnich rysów rzeźby środkowej części Wysoczyzny Łaskiej [w:] *Środowisko przyrodnicze i ewolucja rzeźby środkowej Polski*, „Acta Universitatis Lodzensis, Folia Geographica”, 15, s. 43–63, streszczenie w j. ros.

Objaśnienia do Szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000. Arkusz Lutomiersk (626), Wydawnictwo Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, s. 38.

1996

Fizycznogeograficzne warunki rezerwatów Równiny Piotrkowskiej, „Acta Universitatis Lodzensis, Folia Sozologica”, 5, s. 35–67, streszczenie w j. ang.

1997

Objaśnienia do Szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000. Arkusz Złoczew, Wydawnictwo Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, s. 35.

1998

Szczegółowa mapa geologiczna Polski 1:50 000. Arkusz Lututów (696), Wydawnictwo Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa.

1999

Objaśnienia do Szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000. Arkusz Lututów (696), Wydawnictwo Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, s. 33.

Paranaturalne elementy krajobrazu peryferyjnej strefy miasta Łodzi [w:] *Inwentaryzacja przyrodnicza i ekologia krajobrazu*, Uniwersytet Łódzki, Katedra Geografii Fizycznej Kompleksowej, Łódź., s. 47–111 (współautorzy: K. Kożuchowski, A. Majchrowska, E. Papińska).

2000

Pory roku w Polsce. Sezonowe zmiany w środowisku a wieloletnie tendencje klimatyczne – Kożuchowski K. (red.), ss. 147 (współautorzy: A. Bartnik, K. Buczyłko, J. Degirmendzić, K. Fortuniak, P. Jokiel, M. Liszewska, T. Minkiewicz, Ż. Papiernik, J. Podogrocki, A. Wagner, J. Wibig, E. Żmudzka).

Szczegółowa mapa geologiczna Polski 1:50 000. Arkusz Złoczew, Wydawnictwo Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa.

2001

Osobliwości Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki [w:] Bezkowska G. (red.), *Przewodnik sesji terenowych konferencji „Park krajobrazowy – i co dalej?”*, Załącznik Wielkie, UŁ, Zakład Gleboznawstwa i Geoekologii, s. 55–81 (współautor: G. Bezkowska).

2003

Położenie i charakterystyka głównych składników środowiska przyrodniczego [w:] Liszewski S. (red.), *Możliwości i kierunki rozwoju turystyki w dolinie Odry*, Wydawnictwo Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź, s. 21–29, 35–37.

Wpływ rozwoju ruchu turystycznego na środowisko przyrodnicze [w:] Liszewski S. (red.), *Możliwości i kierunki rozwoju turystyki w dolinie Odry*, Wydawnictwo Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź, s. 288–298 (współautorzy: K. Kożuchowski, A. Majchrowska, E. Papińska).

2008

Extreme atmospheric conditions and forest fires in Poland [w:] Liszewski S. (red.), *The influence of extreme phenomena on the natural environment and human living conditions*, Wydawnictwo Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź, s. 51–78 (współautorzy: K. Kozuchowski, Ż. Papiernik).

Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000. Arkusz Sieradz, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa (współautor: J. Ziomek).

Objaśnienia do Szczegółowej mapy geologicznej Polski w skali 1:50 000. Arkusz Sieradz, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, s. 1–31 (współautor: J. Ziomek).

Objaśnienia do Szczegółowej mapy geologicznej Polski w skali 1:50 000. Arkusz Koźminek, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, s. 1–27 (współautor: J. Ziomek).

Objaśnienia do Szczegółowej mapy geologicznej Polski w skali 1:50 000. Arkusz Błaszki, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, s. 1–33.

Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000. Arkusz Błaszki, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa.

2010

Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000. Arkusz Koźminek, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa (współautor: J. Ziomek).